

พฤติกรรมกรปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช
นภาพอล สีหพันธ์* ศิริรัชส์ อินสุข* และ สุทธามาศ อนุธาตุ

Good Government for Behaviors Works on Instructors and
Co-workers at Boromarajonani College of Nursing, Buddhachinaraj.
Napadol Sirhaphun, Sirirath Insook* and Suthtamad Anutat

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

Boromarajonani College of Nursing ,Buddhachinaraj.

*Corresponding Author. E-mail address: hs6igg@gmail.com

Received 17 August 2010; accepted 21 March 2011

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน และเปรียบเทียบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนดำเนินการศึกษาวิจัยโดยการสอบถามความคิดเห็น พบว่าพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่ากลุ่มตัวอย่างแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลได้อยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ทุกด้านไม่แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการศึกษา

คำสำคัญ: พฤติกรรมกรปฏิบัติงาน หลักธรรมาภิบาล

Abstract

Good Government was mandatory by a Bureaucracy system in Thailand. Work behaviors among staff in nursing colleges would show the capacity how they act on their jobs. The descriptive research was designed on cross-sectional research study. The aims of the study were to explore work behaviors based on Good Government among administrators, nursing instructors and staff and to compare work behaviors based on Good Government among administrators, nursing instructors and staff at Boromarajonani College of Nursing, Questionnaires consisted of work behaviors based on Good Government among administrators, nursing instructors and staff. Findings revealed that overall of work behaviors among three groups of subjects were high such as 1) law principal, 2) moral principal, 3) transparency core, 4) participatory main, 5) responsibility core, and 6) valuable majors based on subjects' opinion. The comparison of work behaviors, based on Good Government among administrators, nursing instructors and staff at Boromarajonani College of Nursing, Buddhachinaraj, was not statistically significant.

Keywords: Work behaviors & Good Government

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรัฐบาลได้กำหนดให้ใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นยุทธศาสตร์ 1 ใน 3 กลุ่มยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาประเทศและถือว่าธรรมาภิบาลเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อื่นไปสู่เป้าหมาย โดยกำหนดให้สร้างธรรมาภิบาลให้เกิดในทุกภาคของสังคม (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติเห็นความสำคัญของหลักการดังกล่าวจึงมีนโยบายเสริมสร้างหลักธรรมาภิบาลในหน่วยงานทุกระดับโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาจารย์ ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความตระหนักและ

ปรับปรุงระบบงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปการศึกษาให้สถาบันการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเพื่อนำไปปฏิบัติและเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในระบบงานทุกแห่ง จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวนี้ หน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทยถือว่าธรรมาภิบาลเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน การศึกษาด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในปี พ.ศ.2546 สุธาวัลย์ เสถียรไทย และคณะ (2546) ดำเนินการวิจัยเรื่อง ธรรมาภิบาลด้านสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม พบว่า กระบวนการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นมิติใหม่ โดยการดึงภาคประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกับกากพิษ

ของโรงงานอุตสาหกรรมหลังจากที่ภาครัฐและเอกชนได้มีบทบาทมาบ้างแล้ว เมื่อชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมก่อให้เกิดมิติต่างๆ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการหาพื้นที่ก่อสร้างและดำเนินการศูนย์กำจัดกากพิษ ด้านการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบและดำเนินการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของโครงการ ซึ่งทำให้กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่ดีขึ้นและในปี พ.ศ.2547 นพพล สุรนครินทร์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลและเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลกับความรู้ความเข้าใจในองค์การบริหารส่วนตำบลและการมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่าประชาชนที่เพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน และพบว่าขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล จะเห็นได้ว่าธรรมาภิบาลด้านสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรม ตลอดจนถึงการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษา เป็นจุดสำคัญที่จะเริ่มต้นให้เป็นแบบอย่างของการใช้หลักธรรมาภิบาลในสังคมไทย จึงควรนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติใช้ในสถาบันอุดมศึกษา โดย ชวน หลีกภัยได้นำเสนอไว้ในที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ว่า องค์ประกอบของธรรมาภิบาลควรประกอบด้วย ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานในระดับอุดมศึกษาดำเนินการบริหารองค์ภายใต้ปรัชญา “... การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีคุณธรรม...” ตลอดจนจนถึงนโยบายการบริหารยึดหลักคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในการบริหารงาน การบริหารคน การบริหารเวลา ตลอดจนการบริหารคุณธรรมบนพื้นฐานของระบบประกันคุณภาพการศึกษา (งานแผนและยุทธศาสตร์, 2552) ซึ่งปรัชญาและนโยบายการบริหารของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ดังกล่าวสอดคล้องกับการบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

ทุกระดับตระหนักในการดำเนินการบริหารงาน การปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้องค์กรเป็นสังคมแห่งคุณภาพและคุณธรรมอย่างมีความสุข ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ในรอบปีการศึกษา 2552 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนและเปรียบเทียบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนเพื่อนำผลการศึกษาย้ายไปพัฒนาการบริหารงานบุคคลการพัฒนาบุคลากรทุกระดับของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชในการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์และวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ปีการศึกษา 2552 ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 6 คน อาจารย์จำนวน 53 คนและบุคลากรสายสนับสนุนจำนวน 46 คน รวมทั้งสิ้น 105 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1. เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพในการดำรงตำแหน่งและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ด้านหลักนิติธรรมจำนวน 7 ข้อ ด้านหลักคุณธรรมจำนวน 6 ข้อ ด้านหลักความโปร่งใสจำนวน 7 ข้อ ด้านหลักการมีส่วนร่วมจำนวน 6 ข้อ ด้านหลักความรับผิดชอบ จำนวน 7 ข้อและด้านหลักความคุ้มค่าจำนวน 7 ข้อ รวม 40 ข้อ เกณฑ์ระดับความคิดเห็นมี 5 ระดับ คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 ระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 ระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 ระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 ระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 1.00- 1.49 ระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามดังกล่าวได้นำมาทดสอบหาความเที่ยงตรงโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามตั้งแต่ 0.60-1.00 ทุกข้อคำถาม นำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างคือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง จำนวน 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งมีค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ 0.89 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บข้อมูลและประมวลผลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติในการทำงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า เปรียบเทียบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลระหว่างผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทิศทางเดียว One - Way ANOVA สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างใช้ F-Test

การปกป้องสิทธิของผู้วิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านเกณฑ์การประเมินและรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช และผู้เข้าร่วมวิจัยได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวิจัยอย่างชัดเจน โดยสามารถเลือกที่จะเข้าร่วมหรือปฏิเสธได้โดยอิสระ ทั้งนี้ไม่มีผลกระทบต่อตัวผู้เข้าร่วมวิจัย

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้บริหารเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100.00 อายุอยู่ในช่วง 50 ปีขึ้นไปมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาช่วง 46-50 ปีคิดเป็นร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุดช่วง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.67 มีสถานภาพในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 100 ประสพการณ์ในการทำงานด้านบริหารช่วง 21-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาช่วง 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุดช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.67 กลุ่มอาจารย์เป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.70 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 9.30 อายุอยู่ในช่วง 36-40 ปีขึ้นไปมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.58 รองลงมาช่วง 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.93 และน้อยที่สุดช่วงอายุ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.98 สำหรับสถานภาพในการดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 72.09 รองลงมาดำรงหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้างานคิดเป็นร้อยละ 23.25 และดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำตำแหน่งวิทยากรน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.65 ประสพการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.86 รองลงมาช่วงน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.23 และน้อยที่สุด 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.33 และกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนเป็นเพศชายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.54 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 38.46 อายุอยู่ในช่วง 50 ปีขึ้นไปมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25.64 รองลงมาช่วงอายุ 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.51 และ

น้อยที่สุดช่วงอายุ 26-30 ปีเท่ากับช่วงอายุ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.69 มีสถานภาพในการดำรงตำแหน่งบุคลากรสายสนับสนุนคิดเป็น ร้อยละ 100 ประสพการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี เท่ากับ 10-20 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมาช่วง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.64 และช่วง 31-40 ปี น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.82

ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม 6 ด้าน พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของกลุ่มผู้บริหารอยู่ระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ($\bar{X}=4.42, S.D.=0.42$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารอันดับที่ 1 คือ หลักนิติธรรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ($\bar{X}=4.57, S.D.=0.42$) อันดับรองลงมา คือหลักความโปร่งใสค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ($\bar{X}=4.50, S.D.=0.43$) หลักคุณธรรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ($\bar{X}=4.42, S.D.=0.58$) หลักการมีส่วนร่วมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ($\bar{X}=4.40, S.D.=0.50$) หลักความคุ้มค่าค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ($\bar{X}=4.31, S.D.=0.52$) และหลักความรับผิดชอบต่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ($\bar{X}=4.30, S.D.=0.37$) พฤติกรรมการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์อยู่ระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ($\bar{X}=4.37, S.D.=0.43$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์อันดับที่ 1 คือ หลักคุณธรรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ($\bar{X}=4.48, S.D.=0.41$) อันดับรองลงมา คือ หลักนิติธรรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ($\bar{X}=4.47, S.D.=0.43$) หลักความโปร่งใสค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ($\bar{X}=4.37, S.D.=0.49$) หลักการมีส่วนร่วมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ($\bar{X}=4.33, S.D.=0.54$) หลักความรับผิดชอบต่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ($\bar{X}=4.31, S.D.=0.54$) และหลักความคุ้มค่าค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ($\bar{X}=4.25, S.D.=0.51$) พฤติกรรมการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนอยู่ระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ($\bar{X}=4.19, S.D.=0.43$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนอันดับที่ 1 คือ หลักคุณธรรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.45$) รองลงมา คือ หลักนิติธรรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ($\bar{X}=4.30, S.D.=0.40$) หลักความโปร่งใสค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ($\bar{X}=4.16, S.D.=0.47$) หลักการมีส่วนร่วมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ($\bar{X}=4.16, S.D.=0.55$) หลักความคุ้มค่าค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ($\bar{X}=4.09, S.D.=0.47$) และหลักความรับผิดชอบต่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ($\bar{X}=4.05, S.D.=0.53$) ดังรายละเอียดตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวม 6 ด้าน

หลักธรรมาภิบาล	ผู้บริหาร N = 6		อาจารย์ N = 43		บุคลากรสายสนับสนุน N = 39	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. หลักนิติธรรม	4.57	0.42	4.47	0.43	4.30	0.40
2. หลักคุณธรรม	4.42	0.58	4.48	0.41	4.35	0.45
3. หลักความโปร่งใส	4.50	0.43	4.37	0.49	4.16	0.47
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.40	0.50	4.33	0.54	4.16	0.55
5. หลักความรับผิดชอบ	4.30	0.37	4.31	0.54	4.05	0.53
6. หลักความคุ้มค่า	4.31	0.52	4.25	0.51	4.09	0.47
เฉลี่ย	4.42	0.42	4.37	0.43	4.19	0.43

การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า พฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนโดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน

ไม่แตกต่างกัน ($P = .119$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าไม่แตกต่างกัน ($P = .118, P = .391, P = .084, P = .282, P = .074, P = .258$ ตามลำดับ) รายละเอียดตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนโดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน

หลักธรรมาภิบาล	ผู้บริหาร N = 6		อาจารย์ N = 43		บุคลากรสายสนับสนุน N = 39		F - test	p- Value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. หลักนิติธรรม	4.57	0.42	4.47	0.43	4.30	0.40	2.193	.118
2. หลักคุณธรรม	4.42	0.58	4.48	0.41	4.35	0.45	0.949	.391
3. หลักความโปร่งใส	4.50	0.43	4.37	0.49	4.16	0.47	2.552	.084
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.40	0.50	4.33	0.54	4.16	0.55	1.284	.282
5. หลักความรับผิดชอบ	4.30	0.37	4.31	0.54	4.05	0.53	2.678	.074
6. หลักความคุ้มค่า	4.31	0.52	4.25	0.51	4.09	0.47	1.379	.258
เฉลี่ย	4.42	0.42	4.37	0.43	4.19	0.43	2.186	.119

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากการสอบถาม เรื่องพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า พฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้านของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ได้ดำเนินการบริหารองค์กรโดยการนำพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ที่ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการประเทศไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งเน้นการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี การเป็น

องค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ส่งผลให้ภาคราชการต้องปรับแนวทางการบริหารจัดการโดยมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทาง วิธีการให้บริการแก่กลุ่มผู้รับบริการที่ชัดเจน รวมถึงมีความชัดเจนในเรื่องผลผลิต ผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่สนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. Online, Jan 17, 2008) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ยึดองค์ประกอบของการบริหารงานธรรมาภิบาลตามหลักการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543) บริหารงานโดยยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า สอดคล้องกับงานวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ รัชนา ศานติยานนท์และคณะ (2544) ทำ

การวิจัยเรื่องรูปแบบของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัยเพื่อเสนอในที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมการบริหารจัดการที่ดีที่เป็นแนวปฏิบัติเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาในปัจจุบันจะเน้นความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบในผลการปฏิบัติและความโปร่งใสในขณะเดียวกันก็ยังคงให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจและความยุติธรรม

การศึกษาพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน บนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ด้านหลักนิติธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายกลุ่มตัวอย่าง พบว่า พฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้านหลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานในภาพรวมของกลุ่มผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือปฏิบัติตนตามกฎหมายและปทัสสถาน, ปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบบริหารของหน่วยงานของสังคมปฏิบัติงานโดยให้ความเสมอภาคต่อผู้รับบริการ ยอมรับการตัดสินใจปรับเปลี่ยนหน้าที่โดยผู้บังคับบัญชารับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและปฏิบัติงานโดยไม่รับสินจ้างค่าตอบแทนพิเศษจากหน่วยงาน กลุ่มอาจารย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือปฏิบัติตนตามกฎหมายและปทัสสถานของสังคม รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติงาน โดยยึดระเบียบบริหารของหน่วยงานและปฏิบัติงานโดยให้ความเสมอภาคต่อผู้รับบริการและกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุน ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือการปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบบริหารของหน่วยงาน, ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานโดยให้ความเสมอภาคต่อผู้รับบริการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความตรงต่อเวลา ยอมรับการตัดสินใจปรับเปลี่ยนหน้าที่โดยผู้บังคับบัญชาและปฏิบัติงานโดยไม่รับสินจ้างค่าตอบแทนพิเศษจากหน่วยงาน ซึ่งพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้บริหารกลุ่มอาจารย์และกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุน ด้านหลักนิติธรรม ดังกล่าวเป็นไปตามการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมากำหนดโดยสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542) ทำให้บุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ทุกระดับประพฤติปฏิบัติตามหลักนิติธรรมคือได้ดำเนินการตามกฎหมายและกฎข้อบังคับ ทันท่วงทีและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนเป็นพฤติกรรมในการปกครองภายใต้การปฏิบัติงานตามกฎหมายมิใช่ปฏิบัติงานตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

ด้านหลักคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายกลุ่มตัวอย่าง พบว่า พฤติกรรมในการ

ปฏิบัติงานด้านหลักคุณธรรม ในการปฏิบัติงานในภาพรวมของกลุ่มผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความวิริยะอุตสาหะในงานที่ตนเองรับผิดชอบ สำหรับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้านการใช้หลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มอาจารย์ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่, ความวิริยะอุตสาหะในงานที่ตนเองรับผิดชอบและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่รับผิดชอบต่อและกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุน พฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้านการใช้หลักคุณธรรมในการปฏิบัติงานภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือ การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตต่อหน้าที่ จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์และกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนด้านหลักนิติธรรมดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งบุคลากรทุกระดับของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช มีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม ตลอดจนถึงให้บุคลากรทุกระดับ มีความซื่อสัตย์ จริใจ ชยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยผลการทำงานวิจัยสอดคล้องกับองค์ประกอบของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เน้นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการให้บริการของรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2543) การร้องเรียนหรือร้องทุกข์ในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ไม่มีปรากฏการร้องเรียน ตลอด 5 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2549-2552) และคุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น การบริการจัดการและใช้ทรัพยากรในชาติอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนถึงคนในสังคมวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขด้วยระเบียบวินัย

สำหรับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มผู้บริหารพฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้านหลักความโปร่งใสในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สร้างความเข้าใจอันดีกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน, ใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาอย่างสมเหตุสมผลในการปฏิบัติงานและสามารถเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานภายในหน่วยงานได้ดี กลุ่มอาจารย์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้านหลักความโปร่งใสในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อ

พิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ฐิติและชอบเขตหน้าที่ของตนในการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานโดยไม่ปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลข้อเท็จจริงในเรื่องใดๆ และกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้านหลักความโปร่งใสในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือขณะปฏิบัติงานมีการให้อภัยและให้ออกาสผู้อื่นเสมอในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ฐิติและชอบเขตหน้าที่ของตนในการปฏิบัติงาน งานที่ปฏิบัติสามารถตรวจสอบและติดตามผลได้ ปิดบังซ่อนเร้นข้อมูล ข้อเท็จจริงในเรื่องใดๆ รับผิดชอบต่อวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้ทันทีที่สามารถติดตามข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานได้ทันทีและเมื่อพบปัญหาในการทำงานสามารถแก้ไขปัญหาได้ดี อาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้บริหารกลุ่มอาจารย์และกลุ่มบุคคลกรสายสนับสนุนด้านหลักความโปร่งใสดังกล่าวสอดคล้องกับการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติใช้ในสถาบันอุดมศึกษาโดยชวน หลีกภัย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543) ได้นำเสนอไว้ในที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศกล่าวว่า การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ ช่วยให้การงานภาครัฐและภาคเอกชน ปลอดภัยและคอร์รัปชันและวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ได้ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลในวงการศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้านความโปร่งใส มีรายละเอียดการทำงาน ดังนี้ 1) การประกาศหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบให้ประชาคมรับทราบ 2) การประกาศตารางเงินเดือนและขั้นเงินเดือนให้ประชาคมรับทราบ 3) กระบวนการในการพิจารณาความดีความชอบเป็นไปอย่างเปิดเผย 4) การประกาศให้ประชาคมรับทราบเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆ ของการพัฒนากุศลกร 5) มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการคัดเลือกบุคลากรและประกาศให้ประชาคมรับทราบ 6) การประกาศให้ประชาคมรับทราบเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับสวัสดิการต่างๆ 7) การประกาศให้ประชาคมรับทราบเกี่ยวกับแผนงาน กฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย 8) การประชาสัมพันธ์การรับสมัครบุคลากรเข้าทำงานอย่างทั่วถึงไปสู่ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในตำแหน่งต่างๆ 9) บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้สถานการณ์และปัญหาขององค์กร 10) บุคลากรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขององค์กร 11) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจนเพื่อให้ตรวจสอบได้ง่าย 12) ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถสื่อสารกันทั้งสองทางด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มผู้บริหารพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือสร้างความเข้าใจอันดีกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน, ใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาอย่างสมเหตุสมผลในการปฏิบัติงานและสามารถเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานภายในหน่วยงาน

ในหน่วยงาน กลุ่มอาจารย์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและนักศึกษาอย่างมีจิตเมตตา สร้างความเข้าใจอันดีกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานปฏิบัติงานตามโครงสร้างที่หน่วยงานกำหนดได้ชัดเจน สามารถปรับตัวให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี การใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาอย่างสมเหตุสมผลในการปฏิบัติงาน สามารถเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานภายในหน่วยงานและสามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับในการทำงานเป็นทีมและกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและนักศึกษาอย่างมีจิตเมตตา สามารถปรับตัวให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี สร้างความเข้าใจอันดีกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานปฏิบัติงานตามโครงสร้างที่หน่วยงานกำหนดได้ชัดเจน ใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหาอย่างสมเหตุสมผลในการปฏิบัติงาน สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับในการทำงานเป็นทีมสามารถเสนอความคิดเห็นในการบริหารงานภายในหน่วยงาน สอดคล้องกับการบริหารงานของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญขององค์กรเป็นไปตามค่านิยม LOVE (L: Learning) การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมเรียนรู้ร่วมกันและสอดคล้องกับ สุจิต นิมิตกุล กล่าวว่าการหลักธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการมีส่วนร่วมของทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐในการบริหารงานเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มและพลังการทำงานที่สอดประสานกันเพื่อบรรลุเป้าหมายในการให้บริการประชาชน (สุจิต นิมิตกุล, 2543) ตลอดจนถึงสอดคล้องกับ สุรวลัย เสถียรไทยและคณะศึกษาวิจัยเรื่อง ธรรมาภิบาลด้านสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรมพบว่ากระบวนการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นมิติใหม่โดยการดึงภาคประชาคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกับกากพิษของโรงงานอุตสาหกรรมหลังจากที่ภาครัฐและเอกชนได้มีบทบาทมาบ้างแล้ว เมื่อชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมก่อให้เกิดมิติต่างๆ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการหาพื้นที่ก่อสร้างและดำเนินการศูนย์กำจัดกากพิษ 2) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น 3) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของโครงการ ซึ่งทำให้กระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มผู้บริหารพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลโดยใช้หลักความรับผิดชอบต่อภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดคือการใช้อำนาจในการตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมายอย่าง

เป็นธรรมสำหรับกลุ่มอาจารย์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐาน หลักธรรมภิบาลโดยใช้หลักการความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมากคือ การใช้อำนาจในการตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นธรรม สามารถปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาที่ถูกกำหนดได้ชัดเจน เมื่อพบปัญหาในการปฏิบัติงานสามารถชี้แจงปัญหาและแนวทางแก้ไขได้ รายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบเสมอ สามารถปฏิบัติงานได้ตามตัวชี้วัดความสำเร็จในงานและมีส่วนรณรงค์ให้ผู้อื่นตระหนักในความรับผิดชอบในงานและกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมภิบาลโดยใช้หลักการความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ การใช้อำนาจในการตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเป็นธรรม เมื่อพบปัญหาในการปฏิบัติงานสามารถชี้แจงปัญหาและแนวทางแก้ไขได้ มีส่วนรณรงค์ให้ผู้อื่นตระหนักในความรับผิดชอบในงาน รายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบเสมอ สามารถปฏิบัติงานได้ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ อาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้บริหารกลุ่มอาจารย์และกลุ่มบุคคลกรสายสนับสนุนด้านหลักความรับผิดชอบดังกล่าวสอดคล้องกับคุณธรรมสำคัญของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช กล่าวไว้ว่า “มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ ตรงต่อเวลา” ตลอดจนถึงบุคลากรทุกระดับปฏิบัติตาม มาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของภารกิจเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรานี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติก็ได้” และบุคลากรทุกระดับมีแนวทางการปฏิบัติงานโดยยึดหลักตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2546 ซึ่งข้าราชการพึงปฏิบัติ

ประการสุดท้ายพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ด้านหลักความคุ้มค่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า กลุ่มผู้บริหารพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมภิบาลโดยใช้หลักความคุ้มค่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สามารถหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้คุ้มค่าและนำผลการทบทวนการปฏิบัติงานมาปรับปรุงในการทำงานครั้งต่อไปกลุ่มอาจารย์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมภิบาลโดยใช้หลักความคุ้มค่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าอยู่ในระดับ

มากที่สุดคือการนำผลการทบทวนการปฏิบัติงานมาปรับปรุงในการทำงานครั้งต่อไป, มีการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดสามารถหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานได้คุ้มค่า มีการทบทวนผลการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบเสมอ เมื่อปรับเปลี่ยนหน้าที่รับผิดชอบสามารถถ่ายโอนงานให้ผู้อื่นปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและมีการรายงานผลการทำงานที่แสดงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า กล่าวได้ว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์และกลุ่มบุคคลกรสายสนับสนุนด้านหลักความคุ้มค่าดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ขึ้นมา กำหนดไว้ในมาตรา 6 แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว คือ “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ในภาพรวมซึ่งจะเป็นการชี้ให้เห็นวัตถุประสงค์ของการบริหารราชการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการในการกระทำการกิจต้องมีความมุ่งหมายให้บรรลุเป้าหมาย ข้อ 3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐซึ่งได้แก่ การบริหารที่จะต้องพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (input) กับผลลัพธ์ (outcome) ที่เกิดขึ้น โดยมีการทำ Cost-benefit analysis ให้สามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ เทียบกับประโยชน์ที่ได้รับรวมทั้งจัดระบบการวางแผนเป้าหมายการทำงานและวัดผลงานของแต่ละบุคคล (individual scorecards) ที่เชื่อมโยงกับระดับองค์การ (organization scorecards)

การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนโดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมุติฐานของการศึกษา อาจเป็นเพราะตลอดระยะเวลาการดำเนินงานด้านการบริหารองค์กร ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช เป็นสถาบันการศึกษาของภาครัฐ มีการปฏิรูปบทบาท หน้าที่ โครงสร้างและกระบวนการทำงานของหน่วยงาน กลไกการบริหารให้สามารถบริหารทรัพยากรของสังคมอย่างโปร่งใส ซื่อตรง เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีสมรรถนะสูงในการนำบริการของรัฐที่มีคุณภาพไปสู่ประชาชน โดยจะต้องมีการเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมและวิถีทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐให้ทำงานโดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง และสามารถร่วมทำงานกับภาคประชาชนและภาคเอกชนได้อย่างราบรื่น ตลอดจนถึงมีการกำหนดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ที่ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐซึ่งเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการประเทศไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มุ่งเน้นการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ส่งผลให้ภาคราชการต้องปรับแนวทางการบริหารจัดการโดยมีการกำหนด

เป้าหมาย แนวทาง วิธีการให้บริการแก่กลุ่มผู้รับบริการที่ชัดเจน รวมถึงความชัดเจนในเรื่องผลผลิต ผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว เป็นไปในทิศทางที่สนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการชั้นในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช อย่างชัดเจนจึงทำให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ดังนั้นความคิดเห็นเรื่องพฤติกรรมการทำงานบนหลักพื้นฐานธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านของบุคลากรทุกระดับจึงไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลได้ว่าการศึกษาพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน ของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช พบว่ากลุ่มผู้บริหารปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 กลุ่มอาจารย์ปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และบุคลากรสายสนับสนุนปฏิบัติได้อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ตามลำดับและเมื่อศึกษารายด้านกลุ่มผู้บริหารพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้านเรียงจากมากไปหาน้อยของค่าเฉลี่ย คือ หลักนิติธรรมเท่ากับ 4.57 หลักความโปร่งใสเท่ากับ 4.50 หลักคุณธรรมเท่ากับ 4.42 หลักการมีส่วนร่วมเท่ากับ 4.40 หลักความคุ้มค่าเท่ากับ 4.31 หลักความรับผิดชอบเท่ากับ 4.30 กลุ่มอาจารย์พฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้านเรียงจากมากไปหาน้อยของค่าเฉลี่ย คือ หลักคุณธรรมเท่ากับ 4.48 หลักนิติธรรมเท่ากับ 4.47 หลักความโปร่งใสเท่ากับ 4.37 หลักการมีส่วนร่วมเท่ากับ 4.33 หลักความรับผิดชอบเท่ากับ 4.31 หลักความคุ้มค่าเท่ากับ 4.25 และกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้านเรียงจากมากไปหาน้อยของค่าเฉลี่ย คือ หลักคุณธรรมเท่ากับ 4.35 หลักนิติธรรมเท่ากับ 4.30 หลักความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วมเท่ากับ 4.16 หลักความคุ้มค่าเท่ากับ 4.09 และหลักความรับผิดชอบเท่ากับ 4.05 และการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนโดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า มีค่าไม่แตกต่างกันทุกด้าน ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมุติฐานของการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงลึก เช่น การทำการวิจัยเชิงคุณภาพในการประเมินพฤติกรรมการทำงานบนพื้น

ฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรทุกระดับของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สังกัดสถาบันพระบรมราชชนนี กระทรวงสาธารณสุข

2. ควรมีการประเมินพฤติกรรมการทำงานบนพื้นฐานหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรทุกระดับของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ตามดัชนีชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ทุกระดับที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ตลอดจนถึงคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราชทุกท่านที่พิจารณาให้ทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

งานแผนและยุทธศาสตร์. (2552) แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 2552. พิษณุโลก : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช.

นพพล สุรนครินทร์. (2547) รายงานการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่”. องค์การบริหารส่วนตำบล: จังหวัดเชียงใหม่.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543) “การบริหารจัดการที่ดีในมุมของประชาคมมหาวิทยาลัย”. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการประจำปี 2543 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ. วันที่ 25-26 พฤษภาคม 2543.

รัชนา ศานติยานนท์และคณะ. (2544) รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย” ทบวงมหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.

สุธาวัลย์ เสถียรไทยและคณะ. (2546) ธรรมาภิบาลด้านสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สุดจิต นิमितกุล. (2543) กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี การปกครองที่ดี . กรุงเทพฯ : บทวิจารณ์พิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2543). การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) .รายงานประจำปี 2541-2543. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. “กระแสนกระแสโลก” [Online].<http://www.ocsc.go.th/ocscems/uploads/File/13oct49.pdf> (Jan 17, 2008)